

„Danskere“

NYHEDS- OG OPBYGGELSE-
BLAD FOR DET DANSKE
FOLK I AMERIKA,
udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskere“ udkommer Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater \$2.00. Udlandet \$2.50
Bladet betales i Forskud.
Bestilling Betaling, Adresseforandring
etc. med Undtagelse af Bidrag til
Bladets Indhold adresseres
DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold —
Correspondancer, Afhandlinger og andre
Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.
Entered at Blair Post office as second
class matter.

Acceptance for Mailing at special
rate of postage, provided for in Sec-
tion 1103, Act of Oct. 3, 1917, author-
ized on July 8, 1918.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages
regelmæssigt, bedes man klage til det
stedlige Postkontor. Skulde dette ikke
hjælpe, bedes man henvende sig til „Dan-
skere“s Kontor.

Advertising rates made known upon
application.

Naar Læsere henvender sig til Folk,
som averterer i Bladet, enten for at kø-
be hos dem eller for at faa Oplysning
om det averterede, bedes de altid om-
tale, at de saa Avertissementet i dette
Blad. Det vil være til gensidig Gavn.

Tyskerne melder sig ud af
Statskirken. I det Aar, der er
forløbet siden Revolutionen, har
30,000 Mennesker i Berlin ale-
ne udmeldt sig af Kirken, og An-
tallet vokser stærkt. I en ek-
kelt af Berlins Forstæder, Neu-
køln, finder der for Tiden dag-
ligt 100 Udmeldelser Sted. Agi-
tationsarbejdet for Udmeldelse
ledes for en stor Del af Lærere
og Lærerefindere. Store, gule Pla-
kater paa Reklamesøjlerne op-
fordrer Arbejderne til at benyt-
te Striketiden til Udmeldelse og
bærer Overskriften: „Ud af
Statskirken!“

Et af Hovedargumenterne er,
at Statskirken har ophidset til
Krig og bidraget til Krigens For-
længelse. Deri har de jo desvær-
re ikke Uret. — Dansk Blad.

Om New Englands Amerika-
niserings-Problem skriver Hilde-
grade Hawthorne bl. a.: Vi tæn-
ker paa Massachusetts som New
Englands Hjerte. Blandt Stater-
ne er det „den næstældste.“ Men
en Oversigt over dens nærværen-
de Generations Afstemning vi-
ser, at Massachusetts er nærvæ-
rende at være den mindst amerikanske
blandt de 48 Stater. I 1910 vi-
ste Folketællingen, at kun 32
pCt. af Massachusetts Befolk-
ning var indfødte af indfødte
Førelde. Senere Tal vilde bli-
ve endnu mere forbløffende. Vi-
dere siges: New England har to
Problemer at løse. Det ene er
at amalgamere sin Fremmedbe-
folkning. Det andet er at holde
sine egne Børn paa sine Færme
og i sine Byer og Landsbyer og
gøre det muligt for dem at tjene
deres Livsophold og at Livet
der er værd at leve. — Sagen
er, man ser, at Østen trues med,
at de unge indfødte gaar anden-
steds hen, de gamle dør, og Ud-
lændinger kommer ind og fyl-
der de tomme Pladser, de efter-
lader.

Vor lutherske Kirke her i Lan-
det. Man lægger i forskellige
Kredse her i Landet Mærke til,
hvad vor Kirke gør for at lind-
re Nøden i de krigshærgede
Lande i Europa. En ikke min-
dre betydelig Mand en Hoover
har sagt, at Lutheranerne er de
eneste af de protestantiske Be-
kænderer i Amerika, der har
gjort noget virkelig rekonstruk-
tivt Redningsarbejde i Europa.
Det sagde han med særligt Hen-
syn til, hvad vor Kirke gjorde
for at lindre Nøden i Polen.
Andre Samfund her i Landet
har taget sig for at samle store
Summer, ikke for at afhjælpe
den legemlige Nød eller for at
bringe Undsætning til de der
bestaaende Kirker i deres Nøds-
tilstand men for at drive Mis-
sion, det vil sige udnytte den
ved Krigen fremkaldte Nød for
at gøre Propaganda for deres

Samfund bl. a. paa den luther-
ske Kirkes Mark. Deres Blade
taler om Anledningen til nu at
drive Mission i Europa. Vor Kir-
ke har et bestemt Maal med de
Indsamlinger den gør. Den agter
at forebygge, at Mænd, Kvinder
og Børn lider Hungersnød, og
den agter at gøre, hvad den kan
for vor egen Kirkes Redning i
de Lande, hvor dens Tilværelse
trues.

Oberst A. Levinsen. I Anled-
ning af hans Bortgang skriver
C. Bangert i „Maanedstidende“
for K. F. U. M. i København's A-
pril Nr., som vi lige har mod-
taget: „Blandt de gamle Med-
lemmer af K. F. U. M. var den
nu bortgaaende Oberst en godt-
kendt Mand. Hans retfærdige
Karakter, noble og fine Optræ-
den og fremfor alt hans ydmy-
ge kristelige Personlighed hjalp
ham til at vinde mange Venner
indenfor Guds Rige, som han el-
skede. Her stillede han sig til
Tjeneste, hvor der var Brug for
hans rige Evner og hans dybe,
kristelige Erfaring, thi han var
ikke Kristen af Navn, men helt
og fuldtud. Hans naturlige Vir-
kekreds faldt indenfor Officer-
kredse, og han har været en
paaskønnet Arbejder i Kristelig
Officerforening. Men desuden var
han i mange Aar den ledende
indenfor Magdalenehjemmets Be-
styrelse under Opførelsen af
Skovtofte. Det var en Pryd for
K. F. U. M.'s Foreningsraad at
have ham som Medlem, og vi
vil savne ham, nu hans Plads
staar tom.

Den forestaaende Kampagnes
Ledelse. The Nebraska Lutheran
skriver: „The Lutheran World
Service Campaign“ vi i Aar blive
ledet efter en forskellig Plan fra
tidligere Fremgangsmaade. Den
vil blive ledt statevis i Stedet
for samfundsvis, skønt hver Me-
nighed vil, uden Trivl, sende
sit Bidrag gennem sit Samfunds-
Kasserer. Ledelsen af Arbejdet
vil blive intersynodal. Forsen-
delsen af Penge vil gaa igjen-
nem de vante Kanaler, dog saa-
ledes, at der ved Enden af
Kampagnen vil blive forlangt
Rapport til Statens Kampagne-
Leder

Nebraska anmodes om at rej-
se mindst \$46,408 eller for at
bruge et rundt Tal \$50,000. Der
er i Nebrask, i de Samfund,
der hører til National Lutheran
Council, omkring 43,000 konfir-
merede Medlemmer i lidt mere
end 300 Menigheder. Set saale-
des paa det, da ser det smaa-
nok ud; i Gennemsnit kun om-
kring \$1.25 til hvert Medlem,
eller, set fra en anden Synsvin-
kel, 10 Cents om Maanedes gen-
nem Aaret for at yde Millioner
af Trossøekende Hjælp mod Li-
delse, Hunger, Kulde, Nøgenhed,
Hjæmløshed og Kirkesødelæggel-
se. Husk dog at her regnes ikke
familievis. Bidraget skal multi-
pliseres med Antallet af konfir-
merede Medlemmer i Familien.

De mange Ægteskabs- skilsmisser.

Sidst meddelte vi noget, vi
kaldte „interessante Tal“. Inter-
essant er alt, som særlig ved-
kommert os, enten det saa er
glædeligt eller sørgeligt. De Tal,
vi meddelte angaaende
Forholdet mellem Ægtevielser
og Skilsmisser, var sørgelig in-
teressante Tal.

Selve Gennemsnitstallet i he-
le Staten Nebraska — 23 a 24
Skilsmisser for hvert 100 Viel-
ser — viser et sørgelig stort An-
tal Skilsmisser. Men rent for-
bavsende er Forholdet i Douglas
County, hvor Storbyen Oma-
ha ligger — 1,636 Skilsmisse-
sager mod 2,743 Vielser.

Hvad der berettes er Kends-
gerninger; som saadanne maa
Tallene tages.

Det ligger sikkert fristende
nær for mange at slaa disse sta-
tistiske Meddelelser hen i Vejret
— i Ligegyldighed eller med et:
Hvad kommer det os ved! el-
ler: Hvad nytter det at bryde

sit Hoved med det, vi formaar
jo intet derimod.

Jo vist kommer det os ved.
Vi lever i et Folkesamfund,
hvor den enkelte Borger har
Del i Samfundets Styrelse; den
enkelte er derfor ogsaa medan-
svarlig for Tilstanden i dette
Samfund.

Og det er saa langt fra en li-
gegyldig Sag, her omhandles.
Slikt Forhold, som gennem den
Mængde Skilsmisser lægges for
Dagen, røber en letsindig Op-
fattelse af Ægtestanden, den fra
Menneskeslægten's Begyndelse
hidrørende og af Gud selv ind-
stiftede Stand til Menneskeslæg-
tens Forplantelse og Opdragelse.

Ægteskabsskilmisse er saa at
sige ruinerede for dem, der skil-
les, og har de Børn, saa kan
det næppe undgaaes, at det faar
slette Følger for dem. Skilsmis-
ser efterlader sørgelige og slet-
te Følger i Samfundet.

To Spørgsmaal paatrænger sig
os over for dette Forhold: 1)
Hvad er Aarsagen til de mange
Skilsmisser? og 2): Hvad
kan der gøres imod Ondet?

Aarsagen til de hyppige Skil-
smisser kan vist med et Ord si-
ges at være letsindig Indgaaelse
af Ægteskabet; men bag ved
denne Hovedårsag kan saa lig-
ge en Mængde andre Biaarsager.
Thi Letsindighed i dette For-
hold hænger som Regel sammen
med almindeligt Letsind og ved-
kommendes hele Opdragelse.

Og imod slikt Onde kender
vi intet andet probat Middel
end Kristendommen, anvendt i
Livet, særligt i Slægtens Op-
dragelse.

Gud har skabt og opholder
os Mennesker som Mand og
Kvinde, og han har bestemt
Mand og Kvinde til Samliv med
hinanden i helligt Ægteskab, og
det er Guds klart aabenbarede,
Villie, at den Forening, som en
Mand og en Kvinde indgaaer
med hinanden, skal være ubrød-
deligt og vare Livet ud. Guds
Ord siger jo klart, at de to
„skal være eet Kod“. Og Guds
Bud: „Du skal elske din Næste
som dig selv!“ gælder da først
og fremmest den allernærmeste
— Ægtefællen.

Det vilde være af stor In-
teresse at faa at vide, hvor stort
et Procenttal af dem, som sø-
ger Skilsmisse, der hører til et
eller andet kristent Kirkesam-
fund, ja endog saa, hvor man-
ge af dem, der har faaet kirke-
lig Vielse. Men det lader sig
næppe gøre at faa saadan Stati-
stik.

Men hvordan det end maatte
forholde sig dermed, saa ved vi,
at hvor den kristne Kirkes Læ-
re om Ægteskabet hævdes, der
forsvinder Skilsmisse-Sagerne.
Og det tør vi dristigt paastaa,
uden at have statistiske Tal at
bygge Paastanden paa, at det
er væsentligt blandt Folk uden
for Kirken og blandt dem, der
bliver borgerlig viet, de mange
Skilsmisser forekommer.

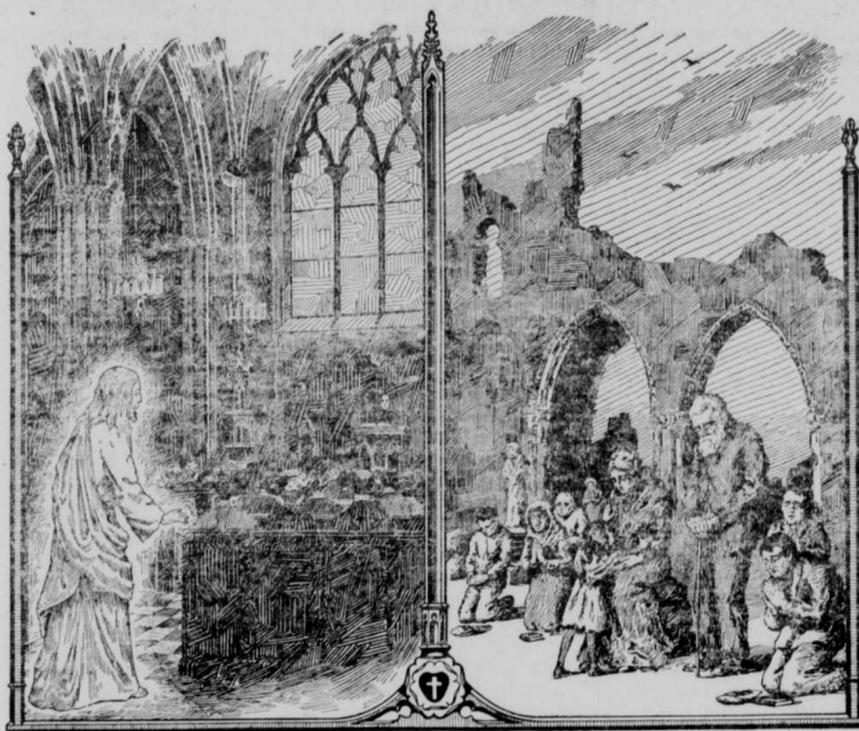
Mangen en vil maaske spørge,
om Kirken da slet ikke tillader
Ægteskabsopløsning før Døden.
Vor og andre Kirker svarer ab-
solut nej.

Det vil sige, at Ægteskabet
holdes ubrødeligt; men har den
ene af Parterne ved Hor begaaet
Ægteskabsbrud, saa er den u-
skyldige fri (se Matth. 5, 32 og
19, 9).

Men selv om Øvrigheden fra
sit Synspunkt bevilger Skil-
smisse af anden Grund end den
nævnte, saa amerikender Guds
Ord ikke en saadan Skilsmisse.
Er to paa Grund af deres „Hjer-
ters Haardhed“ (lignende som
Moses tilstodte, Mt. 19, 8), paa
Grund af, at de ikke kan forli-
ges, gaaet fra hinanden, da gæl-
der Pauli Ord, 1 Kor. 7, 10:
„Om hun skiller sig fra ham,
da forblive hun ugift eller for-
liger sig med Manden.“

Man har talt om at skærpe
Lovene for Skilsmisse. Der kan
maaske opnaas noget ad den
Vej, men det vil aldrig forslaa.
Bedre vilde det være, om der
kunde sættes Skranke for let-
sindig Indgaaelse i Ægteskab.

FAITH WITHOUT WORKS IS DEAD

LUTHERAN WORLD SERVICE CAMPAIGN

May 9th \$1,800,000 May 16th

NATIONAL LUTHERAN COUNCIL 437 FIFTH AVENUE, NEW YORK

Men Hævdelse af Guds Ords
Begreb af Ægteskab er det enes-
te, der vil have Vægt og faa
Indflydelse, saa vi tør ikke ven-
te stor Bedring ud over de Græn-
ser, hvortil Guds Ords og Kir-
kens Indflydelse naar.

LUTHERAN WORLD SERVICE CAMPAIGN.

9. Maj — \$1,800,000 — 16. Maj.
Opgaven.

Opgaven er at faa \$1,800,000
af 1,629,259 Medlemmer, der ar-
bejder sammen i National Lu-
theran Council, indtil 16. Maj.
Per Stat ser det saaledes ud:

Andel	Mgh.	Mdlr.
\$587.66	Alabama	8 553
720.43	Alaska	8 678
63.76	Arizona	1 60
197.64	Arkansas	2 186
12548.34	Calif	90 11,809
7489.26	Colorado	67 7,048
17304.55	Conn.	62 16,285
1110.42	Delaware	3 1,045
4262.15	Dis. Col.	15 4,011
760.82	Florida	9 716
3973.14	Georgia	26 3,739
2335.64	Idaho	41 2,198
99727.78	Illinois	402 93,852
29449.12	Indiana	186 27,714
98253.97	Iowa	564 92,465
21609.22	Kansas	155 20,336
4468.28	Kentucky	20 4,205
215.71	Louisiana	4 203
1118.92	Maine	11 1,053
40,485.35	Maryland	156 38,100
11,408.22	Mass.	54 10,736
59,645.20	Mich.	320 56,131
228912.12	Minn.	1,535 215,425
633.31	Miss.	12 596
6055.81	Missouri	49 5,699
9042.80	Montana	170 8,510
46408.28	Nebraska	331 43,674
	Nevada	
1046.99	N.Hampshire	7 985
31263.01	N. Jersey	120 29,421
221.04	N. Mexico	3 208
115604.24	N. York	370 108,793
21625.13	N. Carolina	164 20,351
76313.23	N. Dakota	932 71,817
143017.34	Ohio	615 134,591
1737.36	Oklahoma	18 1,635
7059.96	Oregon	77 6,644
404950.68	Pennsylv.	1570 381,092
2957.22	Rh. Island	9 2,783
15713.85	S. Carolina	103 14,788
43355.41	S. Dakota	470 40,801
3056.04	Tennessee	36 2,876
28779.70	Texas	211 27,084
329.40	Utah	6 310
578.05	Vermont	3 544
16585.16	Virginia	165 15,608
18774.14	Wash.	253 17,668
8280.90	W. Virg.	58 7,793
149755.32	Wisconsin	782 140,932
208.26	Wyoming	8 196
\$1,800,000.00		10,263 1,693,947

Da det er en Fællessag, er
det rimeligt at vente, at alle vil
gøre noget. Bidraget pr. Indi-
vid er ikke stort; Opgaven maa
løses.

Fra et andet Synspunkt er
det Opgaven at overbevise 1-
629,259 konfirmerede Luthera-
nere indtil 16. Maj om, at hver
maa gøre sin Del — frit, glæ-
delig og fuldt ud. Endelig —
det er Opgaven at naa Pung-
ene, men det maa gøres gen-
nem Sindet og Hjertet.

„Kom over og hjælp os!“

Verdenskrigen — hvilke Li-
delse, hvilken Nød har den
dog ført med sig! Vi kan gerne
sige: „Det halve er ikke for-
talt.“ Denne Gang kommer Nød-
raabet fra Troesbrødre og
-Søstre i Europa.

Ovenstaaende Beløb \$1,800-
000, er, hvad vor lutherske Kir-
ke i Amerika agter at samle fra
9.—16. Maj.

Som vi kan se af det oven-
for angivne Fingerpeg er Kravet
til hver Kommunikant lidt
over en Dollars, om Maalet skal
naas.

Embedsbrødre og Menigheder,
der udgør den forenede danske
Kirke, lad os endelig ikke staa
tilbage med at yde vor Del.

I den første lutherske „Cam-
paign“ ydede vi ca. \$22,000.
Var det et Tab for os? Visselig
ikke!

Tænker vi os ind i Situationen
derovre paa den anden Side af
Havet, saa giver vi med Tak-
nemmelighed og Glæde vor Del.
Alle Mand paa Dækket!
„Gud elsker en glad Giver.“

I broderlig Ærbødighed,
G. B. Christiansen.

Skolesagen og Komiteens Rapport.

Meget er der bleven skrevet
om vor Skole i Blair i det sid-
ste halve Aar, saa det er vel
ingen Nytte til at skrive mere,
og Syvmands-Komiteens Rapport
har ogsaa faaet sin Omgang, saa
de Folk, der er interesserede, har
formet sig en Mening derom.

I 1915, da det var paa Tale
at flytte Trinitatis Seminarium
til Racine, lod man Kredsen ud-
tale deres Mening paa Kred-
smøderne. Resultatet blev saa
sendt ind til Samfundets Sty-
relse.

Det vilde nu efter min ringe

Mening være mere end rimeligt,
at man lod de forskellige Me-
nigheder indsende deres Stem-
me skriftligt („for eller imod
Flytning“), da mange af vore
Menigheder ikke kan faa Raad
til at sende Delegerer paa Grund
af de lange Afstande til Aars-
mødet, men de er ikke forhind-
ret fra at være med til at beta-
le Omkostningerne.

Jeg tror, det vilde være den
bedste Løsning paa Gaaden; thi
har man ikke Majoriteten med
sig til en saadan Sag, saa er
vi ilde stillet; det er gjerne saa-
dan paa Aarsmøderne, at der er
flere gode Talere, som kan ma-
le Tingene saa lyse som alle
Regnbuens Farver, saa det er
let at faa en Del til at følge
sig med deres Stemme, hvilket
mangen Gang kan blive Skæbne-
svangert bagefter; det kan und-
gaaes i dette Tilfælde om Skolen,
dersom de ledende vil handle
som fornuftige Mennesker i saa
vigtige Sager.

A. P. Simonsen,
Verona, Nebr.

500 Dollars!

En saadan Gave modtog Pen-
sionsfondet for nogle Dage si-
den fra en af Samfundets trofaste
Venner, som ikke ønsker sit
Navn offentliggjort. Giveren be-
des modtage Pensionsfondets hjær-
telige Tak for denne store og
skønne Gave.

Vedkommende har sat et skønt
Eksempel for andre til Efter-
følgelse. Der er vist mange, som
har en god Gave til Fondet.
Venner, lad os høre fra eder!

Tak for hver en Gave, stor el-
ler lille, der bliver skænket til
Pensionsfondet.

I broderlig Ærbødighed
A. C. Weismann.
Hutchinson, Minn., 21. April '20.

Oplysning!

Angaaende Prisnedsættelse paa
Banen til Aarsmødet kan jeg
meddele, at jeg allerede tidlig
i Marts indsendte Ansøgning om
Nedsættelse og har skrevet tre
Gange siden men intet Svar faa-
et. Jeg har nu anmodet Samfun-
dets Sekretær om at forhøre ved
en af vort Samfunds Præster i
Chicago. Haaber, at det snart
maa ordnes.

Med Agtelse,
N. S. Nielsen.
Des Moines, Iowa.